

Standardi menadžmenta i organizacija

Prof. Dr Vesna Spasojević Brkić

PROPISI: NIVOI DOKUMENATA

3 nivoa dokumenata: Zakoni & direktive, propisi, standardi... Nemačka

- 3 nivoa – obavezni (zakoni i direktive/pravilnici), prihvaćena dobra praksa (tehnički/harmonizovani i/ili nacionalni propisi) i preporučena praksa (standardi)
- Primena standarda ISO ne predstavlja zakonsku obavezu, ali je tržišno uslovljena i u većini slučajeva se podrazumeva.
- Firme se najčešće susreću sa zahtevom da primene standard ISO 9001 prilikom izvoza i uspostavljanja saradnje ili partnerstva sa inostranim organizacijama, dok je sve češće ovaj zahtev prisutan i kao uslov za učešće na javnim nabavkama (tenderima) i konkursima kod investicionih fondova i drugih ustanova koje podstiču razvoj.

STANDARDI I ISO organizacija

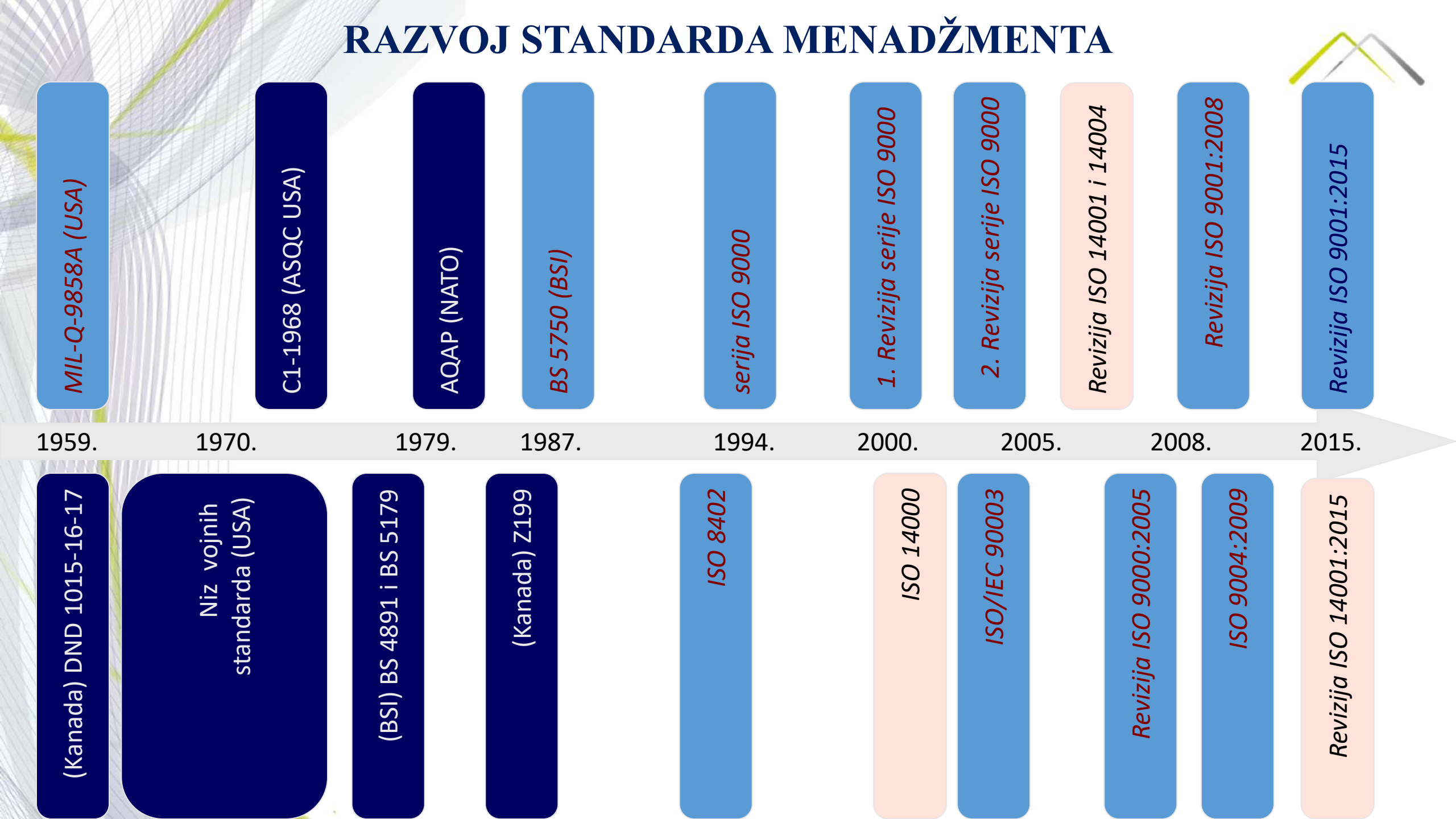
- ISO, koji je derivat grčke reči „isos“ i znači „jednak“, prvi put je osnovan 1926. godine kao Međunarodna federacija nacionalnih asocijacija za standardizaciju.
- 1947. ISO zvanično počinje da postoji sa 67 tehničkih komiteta (grupe stručnjaka koji se fokusiraju na određenu temu).
- Danas mnoge organizacije slede ISO standarde na dobrovoljnoj osnovi.
- *U okviru ovog sistema odobreno je i objavljeno preko 24.000 standarda širom sveta i u 165 zemalja sveta.*
- Standardizacija podrazumeva izradu, donošenje i implementaciju različitih standarda pri čemu se može govoriti o:
  - **standardima sistema menadžmenta** koji pokrivaju upravljanje organizacijom i njenim poslovnim sistemom u smislu dokumentacije, praćenja, merenja, efikasnosti i efektivnosti poslovanja, unapređenja i svega ostalog - generički karakter ovih standarda omogućava njihovu primenu na bilo koju aktivnost i na bilo koju organizaciju, malu ili veliku, bez obzira na proizvod ili uslugu,
  - standardima koji su specijalizovani za određeni proizvod, materijal ili proces pogledu oblika, dimenzija, kvaliteta, bezbednosti i sl.

STANDARDI MENADŽMENTA - ISO 9000, ISO 31000, 14000, 18000/45000....

- SRPS ISO 9000–Sistem menadžmenta kvalitetom
  - SRPS ISO 9001:2015 Sistem menadžmenta kvalitetom – zahtevi (SRPS ISO 9001 : 2015)
  - SRPS ISO 9004:2018 Preporuke za ostvarivanje održivog uspeha organizacije – pristup preko menadžmenta kvalitetom
  - SRPS ISO 19011: 2018 Uputstvo za proveravanje sistema menadžmenta
- SRPS ISO 31000:2018 - Menadžment rizikom – Principi i smernice
- SRPS ISO 14000–Menadžment zaštitom životne sredine
  - SRPS ISO 14001:2015 Sistemi menadžmenta životnom sredinom – Zahtevi sa uputstvom za korišćenje
  - SRPS ISO 14004:2017 Sistemi menadžmenta životnom sredinom - Opšte smernice za primenu
  - SRPS ISO 14006:2013 Sistemi menadžmenta životnom sredinom – Smernice za ekodizajn
  - SRPS ISO 14008:2019 Sistemi menadžmenta životnom sredinom – Monetarno vrednovanje uticaja na životnu sredinu i odgovarajućih aspekata životne sredine
  - i dr.
- SRPS ISO 45000:2018- Menadžment bezbednošću i zdravljem na radu, koji predstavlja novu generaciju standarda OHSAS 18001:2007
- SRPS ISO 45001:2018 Sistemi menadžmenta bezbednošću i zdravljem na radu – Zahtevi sa uputstvom za korišćenje
- SRPS ISO 45002:2023 Sistemi menadžmenta bezbednošću i zdravljem na radu - Smernice za primenu

RAZVOJ STANDARDA MENADŽMENTA

1959.

1970.

1979.

1987.

1994.

2000.

2005.

2008.

2015.

(Kanada) DND 1015-16-17

Niz vojnih
standarda (USA)

(BSI) BS 4891 i BS 5179

(Kanada) Z199

ISO 8402

ISO 14000

ISO/IEC 90003

Revizija ISO 9000:2005

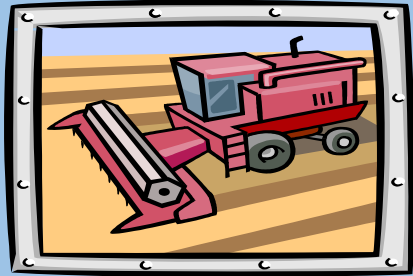
ISO 9004:2009

Revizija ISO 14001:2015

STANDARDI MENADŽMENTA - ISO 9000, ISO 31000, 14000, 45000 - osnove

ORGANIZACIONI SISTEM

**Ulazi
Procesi
...**

- **Proizvod
i/ili usluga**
- **Otpad**
- **Dokumentacija**
- **...**

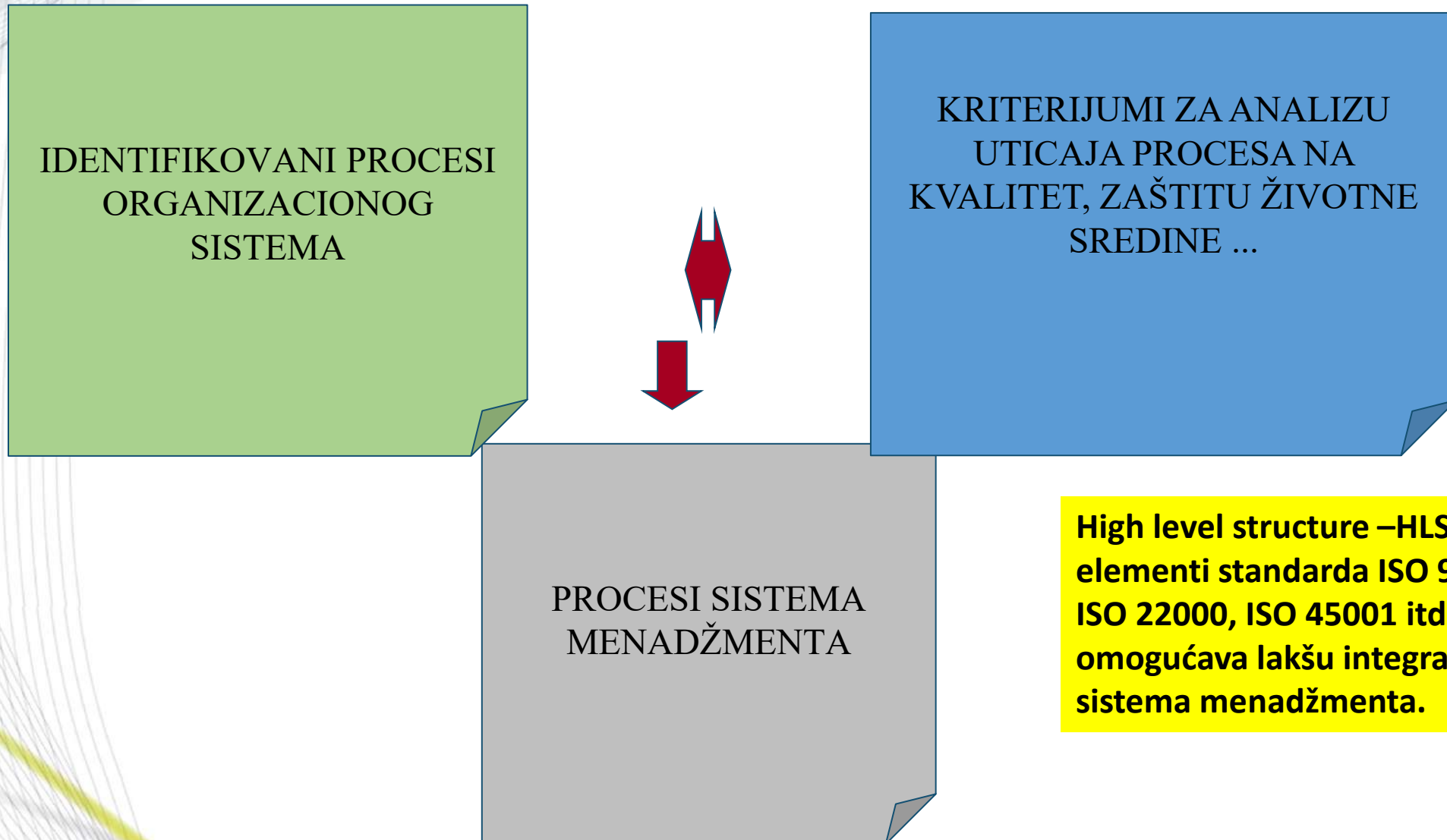
**Zahtevi
i očekivanja**

ZAINTERESOVANE STRANE

**Vlasnici
Zaposleni
Kupci, korisnici ...
Država
Društvo
Isporučioc**

STANDARDI MENADŽMENTA - procesi sistema menadžmenta

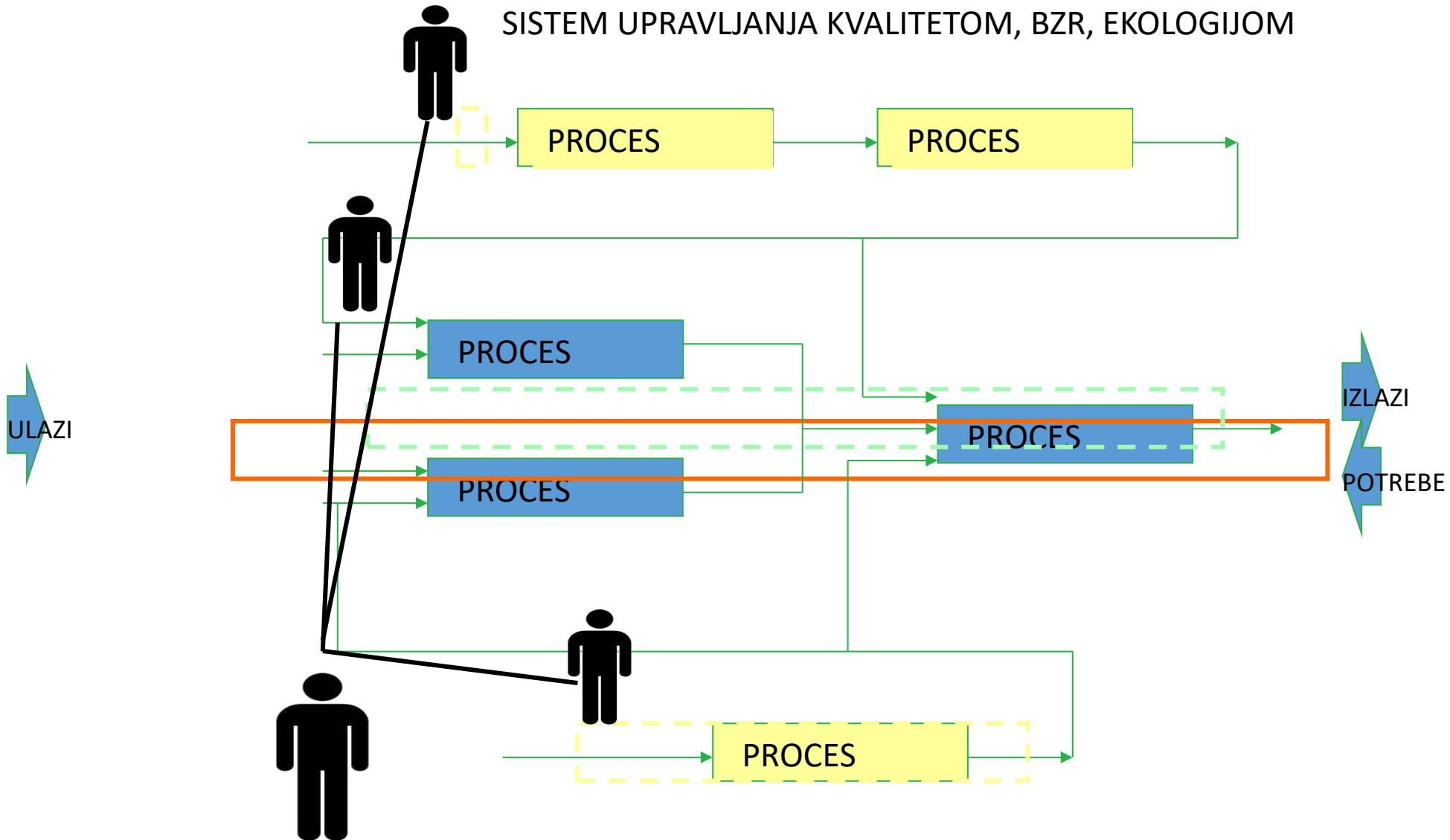
High level structure –HLS – osnovni elementi standarda ISO 9001, ISO 14001, ISO 22000, ISO 45001 itd. su isti što omogućava lakšu integraciju različitih sistema menadžmenta.

STANDARDI MENADŽMENTA - ISO 9000, ISO 31000, 14000, 18000/45000 – procesi i struktura

ORGANIZACIONI SISTEM

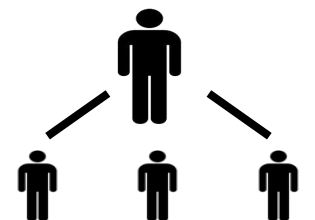
SISTEM UPRAVLJANJA KVALITETOM, BZR, EKOLOGIJOM

ZAINTERESOVANE STRANE

HIJERARHIJA UPRAVLJANJA

STANDARDI MENADŽMENTA - ISO 9000, ISO 31000, 14000, 18000/45000 – zainteresovane strane/stakeholders

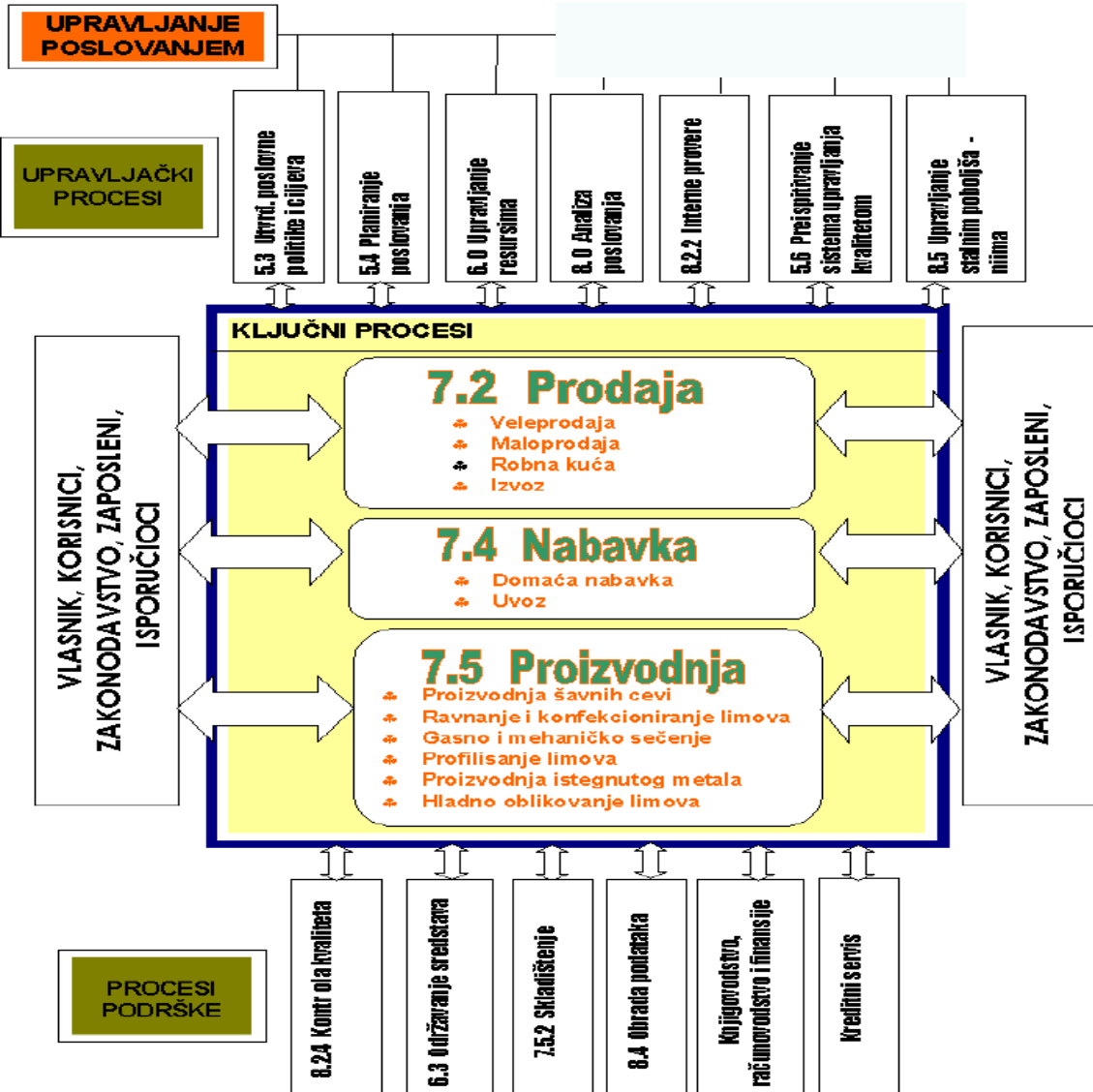
Razumevanje potreba zainteresovanih strana

STANDARDI MENADŽMENTA - ISO 9000, ISO 31000, 14000, 18000/45000 – procesi i PDCA

ŠEMA PROCESA UPRAVLJANJA KVALITETOM

CIKLUS "PLANIRAJTE-URADITE-PROVERITE-DELUJTE"

- **Planirajte:** uspostaviti ciljeve sistema i njegovih procesa, kao i resurse potrebne da se isporuči rezultat u skladu sa zahtevima korisnika i politikama organizacije, identifikuju rizici i prilike i da se bavi njima.
- **Uradite:** primeniti ono što je planirano.
- **Proverite:** pratiti i meriti (kada je primenljivo) procese i rezultujuće proizvode i usluge u odnosu na politike, ciljeve i zahteve i izveštavati o rezultatima.
- **Delujite:** preduzimati mere za poboljšavanje performansi, ukoliko je to neophodno.

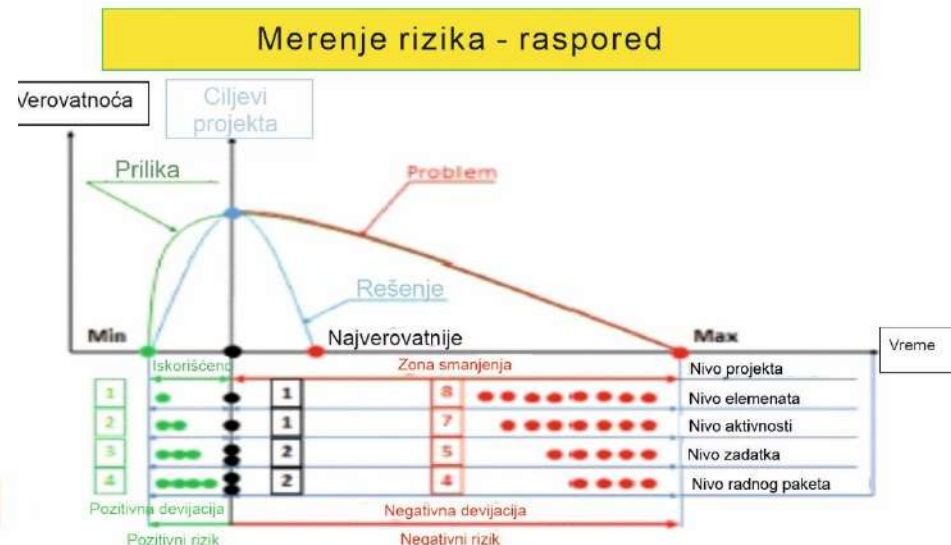
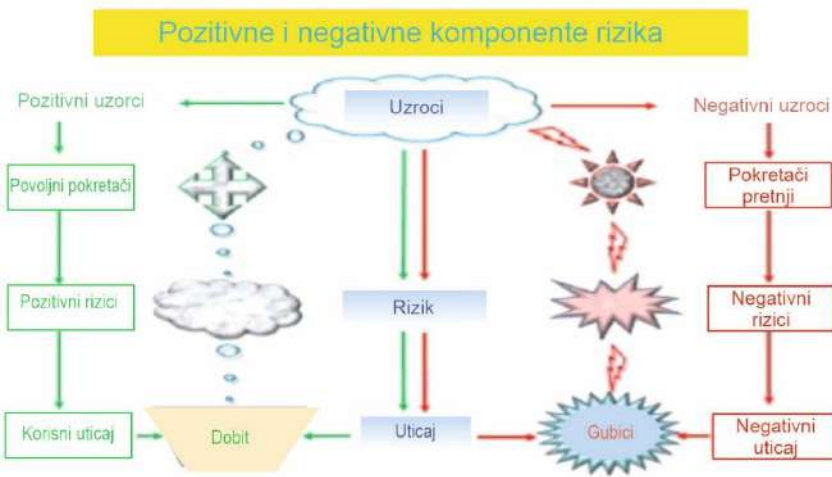
Primeri **ključnih indikatora** za različite procese:

- kapacitet proizvodne linije, ili kapacitet pružanja usluga,
- prosečno vreme stvaranja produkta
- procenat neusaglašenih produkata
- procenat škarta
- broj zamena, dorada i opravki
- broj reklamacija
- troškovi reklamacija
- utrošeno vreme zamena, dorada i opravki
- prosečno vreme čekanja na sledeću operaciju
- neplanirani zastoji
- broj ponovnih kontrolisanja i ispitivanja
- ukupan broj korisnika po smeni / dnevno / nedeljno / mesečno
- broj korisnika po uslužnom mestu
- vreme čekanja na realizaciju usluge na uslužnom mestu
- prosečno vreme isporuke
- broj korektivnih mera koje se ne ponavljaju, itd.

STANDARDI MENADŽMENTA – razmišljanje zasnovano na riziku

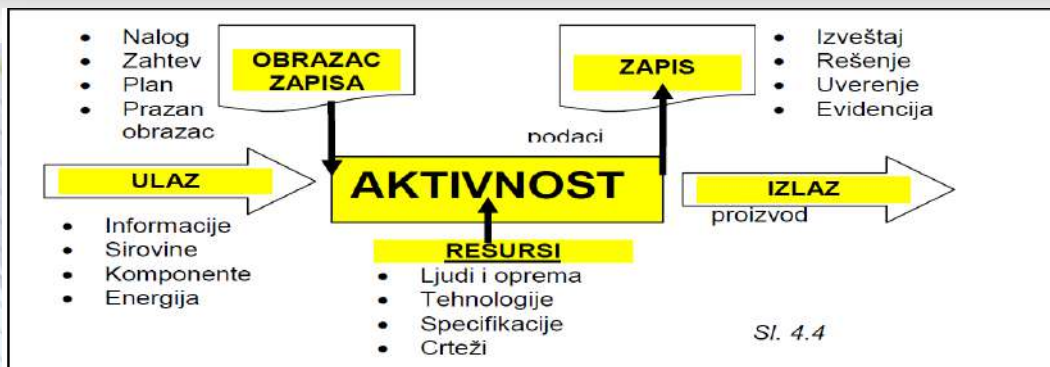
- EKSPLICITAN ZAHTEV, od suštinskog značaja za ostvarivanje efektivnog sistema menadžmenta.
- Da bi bila usaglašena sa zahtevima standarda, potrebno je da organizacija planira i primenjuje mere koje se bave rizicima i prilikama.
- Bavljenjem rizicima i prilikama uspostavlja se osnova za povećanje efektivnosti sistema menadžmenta, ostvarivanje poboljšanih rezultata i sprečavanje negativnih efekata.
- Analiza rizika i prilika.
- Akcenat je na prevenciji.

STANDARDI MENADŽMENTA - dokumentovane informacije

- Dokumentovane informacije u sistemu menadžmenta kvalitetom (SMK) su:
- Glavni tipovi dokumenata u SMK su:
  - Politika kvaliteta: Dokumentovana javlja najvišeg rukovodstva kojom se definišu namere i prava organizacija u pogledu kvaliteta, pružajući okvir za postavljanje cilja kvaliteta.
  - Poslovnik o kvalitetu: Pruža opšti opis celog SMK-a, njegovo područje primene, interakcija procesa i pozivanje na detaljne procedure.
  - Procedura: Detaljni opisi "ko, šta, kada, gde i kako" treba da obave određenu aktivnost ili proces. One obezbeđuju prošlost u izvršavanju zadataka i smanjuju varijacije.
  - Zapisi: Predstavljaju dokaz o obavljenim aktivnostima ili podignutim rezultatima (npr. popunjeni obrasci, izveštaji, nalozi). Zapisi se moraju čuvati i održavati kako bi pružili sledljivost i dokaz usaglašenosti.
- Zavisno od faktora konteksta varira broj potrebnih dokumentovanih informacija.
- 18 obaveznih zapisa prema 9001:2015 nezavisno od konteksta.

STANDARDI MENADŽMENTA - dokumentovane informacije i kontekst

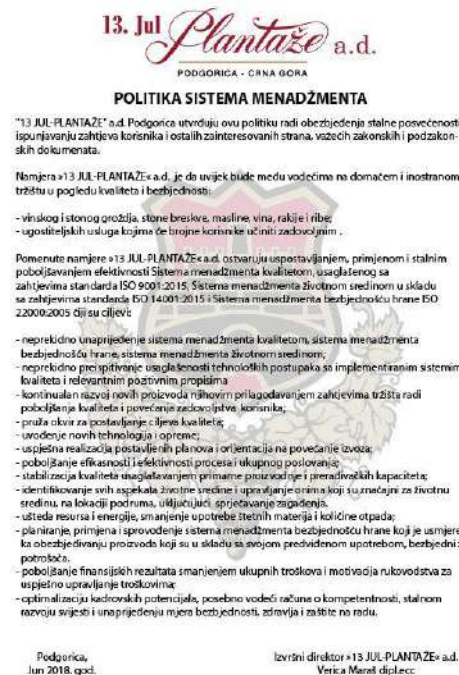

- Kontekst organizacije u ISO 9001 standardu je temeljni zahtev da organizacija razume svoje unutrašnje i spoljašnje okruženje, kao i potrebe i očekivanja zainteresovanih strana, kako bi uspostavila efikasan sistem menadžmenta kvalitetom.
- Faktori konteksta – kontigentni faktori MODERNE TEORIJE ORGANIZACIJE:
  1. Demografske promenljive (veličina, starost preduzeća i sl.)
  2. Promenljive okruženja (heterogenost, neizvesnost, dinamizam, oportunističnost i dr.)
  3. Tehnologija (stepen masovnosti, stepen automatizacije, udeo rutinskih poslova, tehnološki nivo u odnosu na konkurente, složenost proizvoda, diverzifikacija proizvodnog programa i dr.)
  4. Organizaciona struktura (broj hijerarhijskih nivoa, raspon rukovođenja, formalizacija, specijalizacija, centralizacija i sl.)
  5. Strategija (razmatrano po tipovima ili po svojim elementima)
  6. Stil rukovođenja (sklonost rukovodstva ka mikrouključenju) i
  7. Ponašanje zaposlenih (kolektivizam, motivacija, proaktivnost, saradnja, participacija i dr.).

- Definiše je i potpisuje top menadžment organizacionog sistema
- Politika se uvek piše u 1 licu množine ili u odnosnom licu (npr. kompanija se zalaže ...)
- Sadrži opšte ciljeve u polju politike
- Može da sadrži načine za dostizanje ciljeva, gde se prozivaju interno zainteresovane grupe - menadžeri i ostali zaposleni –nije poželjno!!!
- Usklađena je sa vizijom i misijom najvišeg rukovodstva u pogledu budućnosti organizacije
- Da obuhvata principe upravljanja u polju politike (stalno unapređenje, zadovoljstvo korisnika i sl.)
- Koncizna, jasno formulisana i saopštena i u skladu sa misijom i vizijom.

STANDARDI MENADŽMENTA - ISO 9000, ISO 31000, 14000, 18000/45000 - politika

STANDARDI MENADŽMENTA - ISO 9000, ISO 31000, 14000, 18000/45000 – poslovnik/priručnik

DELOVI POSLOVNIKA – primer

4.1.1 Šema procesa

Šema procesa upravljanja kvalitetom, kao i pokazatelja efektivnosti koji postoje u preduzeću JPCommerce data je u prilogu 4.

JP Commerce je identifikovao sledeće procese:

- KLJUČNI PROCESI
- UPRAVLJAČKI PROCESI
- POMOĆNI, PROCESI PODRŠKE

4.1.2 Ključni procesi

odnosno na korisnike, dodatnu vrednost, koristi za preduzeće.

4.1.2.1. Prodaja (7.2)

Proces prodaje definiše: Procedura o ugovaranju prodaje, QJC-720.01.

4.1.2.2.Nabavka (7.4)

Proces nabavke definiše: Procedura o nabavci, QJC-740.01.

4.1.2.3.Proizvodnja (7.5)

Proces planiranja i realizacije proizvodnje definiše: Procedura o procesu proizvodnje, QJC-750.01.

4.1.3. Pomoćni procesi

Pomoćni procesi pomažu uspešnom sprovođenju ključnih procesa, a to su:

4.1.3.1. Kontrola kvaliteta proizvoda (8.2.4)

Proces kontrole kvaliteta proizvoda definiše: Procedura o kontroli kvaliteta, QJC-750.03.

4.1.3.2.Održavanje sredstava (6.3)

Ovaj proces definiše: Procedura o procesu proizvodnje, QJC-750.01.

4.1.3.3.Skladištenje (7.5.5)

Proces skladištenja definiše: Procedura o skladištenju i očuvanju proizvoda, QJC-750.02.

4.1.3.4.Zaštita životne sredine (6.4)

Izveštaj o stanju radne sredine, QJC-640.001.

4.1.3.5.Obrada podataka (8.4)

4.1.3.6.Knjigovodstvo, računovodstvo i finansije

4.1.4 Upravljački procesi

To su procesi kojima se obezbeđuje praktična realizacija Politike kvaliteta, Ciljeva kvaliteta i Planova poslovanja JP Commerce.

STANDARDI MENADŽMENTA - ISO 9000, ISO 31000, 14000, 18000/45000 - procedure

PROCEDURA O UPRAVLJANJU PROCESOM PROIZVODNJE

PREDMET

Ovom procedurom se definiše postupak planiranja, obezbeđenja resursa, realizacije proizvodnje, kao i praćenja izvršenja, utvrđivanja i sprovođenja poboljšanja u tom procesu.

2. PODRUČJE PRIMENE

Ova procedura primenjuje se u tehničkom sektoru proizvodnje.

Za sprovođenje ove procedure odgovoran je tehnički direktor, kao vlasnik procesa, a za njenu primenu rukovodioc proizvodnje.

3. VEZA SA DRUGIM DOKUMENTIMA

Poslovnik o kvalitetu QJC-01

Standard ISO 9001:2000

Procedura o ugovaranju prodaje, QJC-720.01

Procedura o nabavci, QJC-740.01

Procedura o skladištenju i očuvanju proizvoda, QJC-750.02

Procedura o kontroli kvaliteta proizvoda, QJC-750.03

4. DEFINICIJE

PROCES PROIZVODNJE – obuhvata niz međusobno povezanih aktivnosti koje je potrebno sprovesti da bi se proizveo proizvod ili pružila usluga koji će biti saglasni sa utvrđenim zahtevima.

5. POSTUPAK

ULAZI U PROCES

Ciljevi

Planovi poslovanja preduzeća

Planovi nabavke

Planovi prodaje i planovi proizvodnje

Radni nalozi

IZLAZI IZ PROCESA

Izveštaji o realizaciji proizvodnje

Izveštaji o zastojsima

Izveštaji o kvalitetu proizvoda

POKAZATELJI EFEKTIVNOSTI PROCESA PROIZVODNJE

Obim proizvodnje (fizički ili vrednosno)

Poštovanje rokova proizvodnje

Kvalitet proizvoda

Troškovi proizvodnje

SISTEM ZA PROIZVODNJU

IDENTIFIKACIJA I SLEDJIVOST

IMOVINA KORISNIKA

OČUVANJE PROIZVODA

ODRŽAVANJE MAŠINA I UREĐAJA

5.9 PLANIRANJE PROIZVODNJE

5.10 OTVARANJE RADNOG NALOGA

5.11 REALIZACIJA RADNOG NALOGA

5.12 USLOVI RADA

6. ZAPISI

6.1 Spisak mašina i uređaja, QJC-750.01.001

6.2 Izveštaj o zastojsima, QJC-750.01.002

6.3 Plan održavanja, QJC-750.01.003

6.4 Plan proizvodnje, QJC-750.01.004

6.5 Radni nalog, QJC-750.01.005

6.6 Izveštaj o realizaciji proizvodnje, QJC-750.01.006

6.7 Identifikaciona kartica, QJC-750.02.002

6.8 Evidencija prisutnosti i odsutnosti, QJC-622.01.001

6.9 Pregled proizvodnje, QJC-750.01.007

6.8 Uputstvo za zavarivanje, QJC-730.01.001

ISO 9001:2015

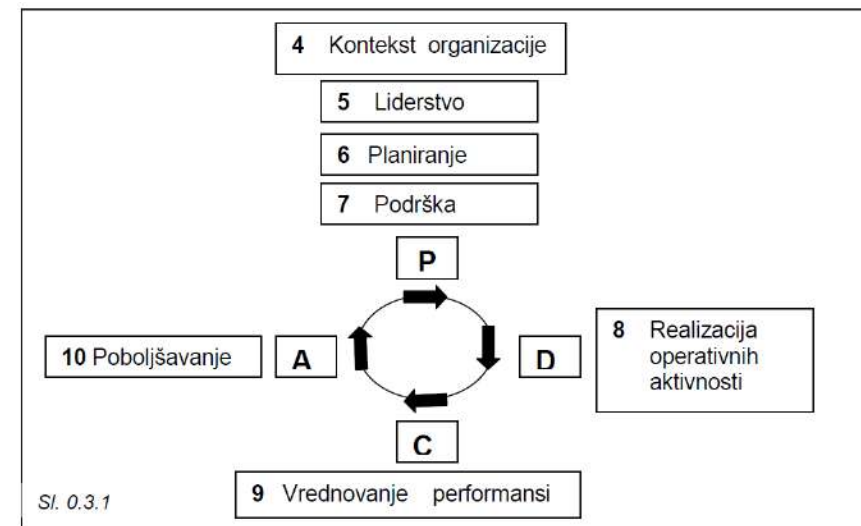

Izvod iz SRPS ISO 2001:2015, t.02

Ovaj međunarodni standard je zasnovan na principima menadžmenta kvalitetom koji su opisani u standardu ISO 9000. Opisi obuhvataju izjavu o svakom principu, obrazloženje zašto je taj princip važan za organizaciju, neke primere koristi koje su povezane sa tim principom i primere tipičnih mera za poboljšavanje performansi organizacije kada primenjuje taj princip 0.2

principi menadžmenta kvalitetom su:

1. usredsređenost na korisnika;
2. liderstvo;
3. angažovanje ljudi;
4. procesni pristup;
5. poboljšavanje;
6. donošenje odluke na osnovu činjenica i
7. menadžment međusobnim odnosima

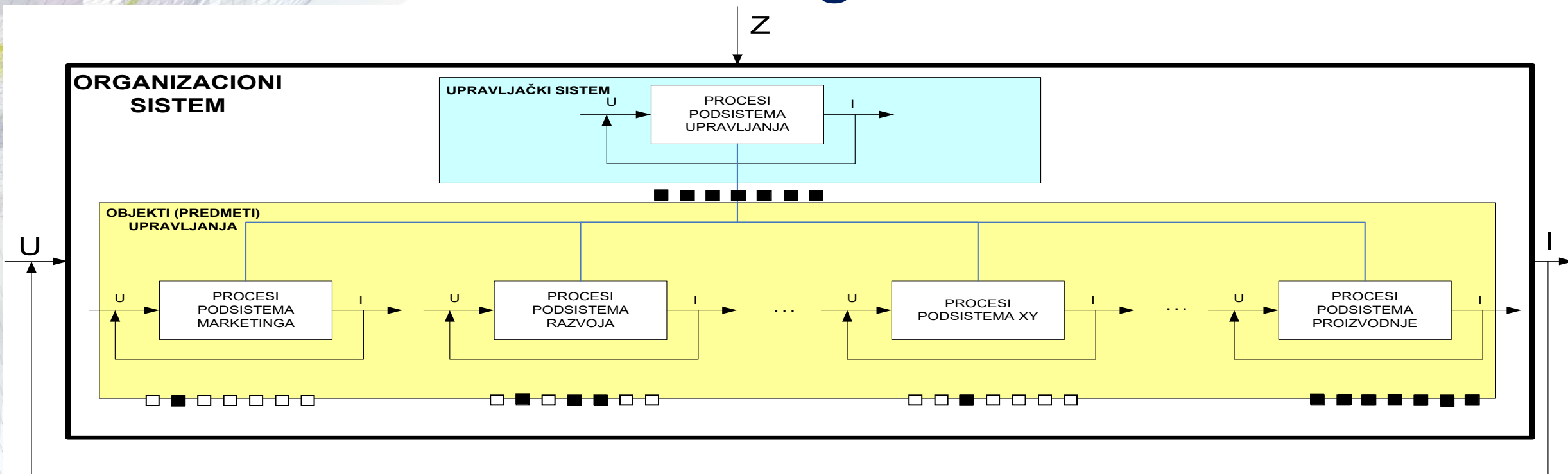

Sistem menadžmenta kvaliteta je deo ukupnog sistema menadžmenta u organizacionom sistemu

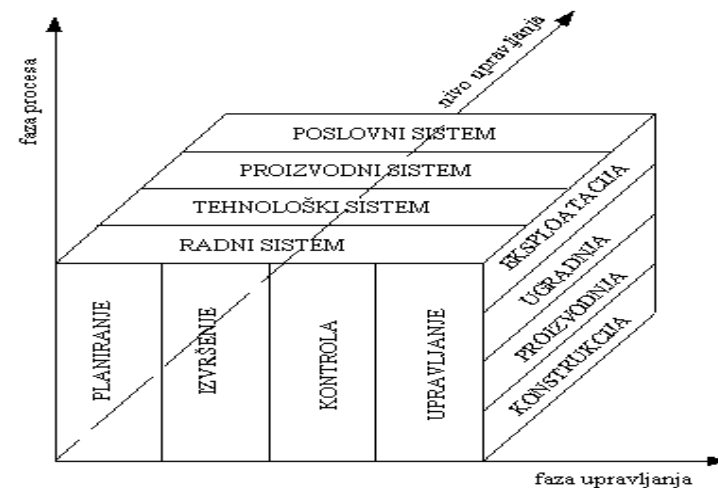
Sistem menadžmenta kvaliteta u organizacionom sistemu strukturno čine:

- **UPRAVLJAČKI SISTEM** (podsystem upravljanja)
- **OBJEKTI (PREDMETI) UPRAVLJANJA** (ostali podsystemi koji svojim procesima utiču na kvalitet produkata)

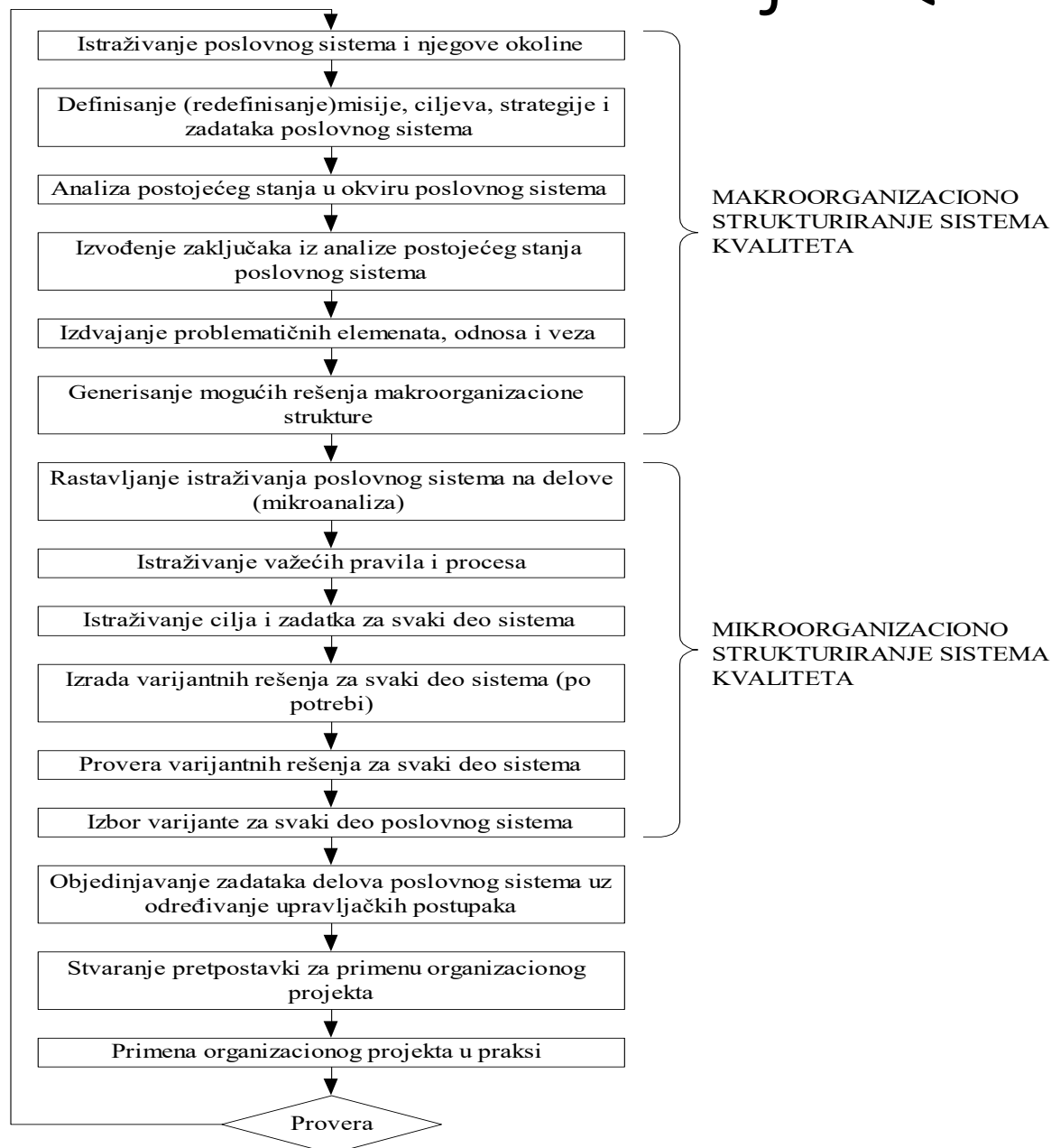
ISO 9001:2015 i organizacioni sistem

- Proces
- Proces - Utiče na kvalitet

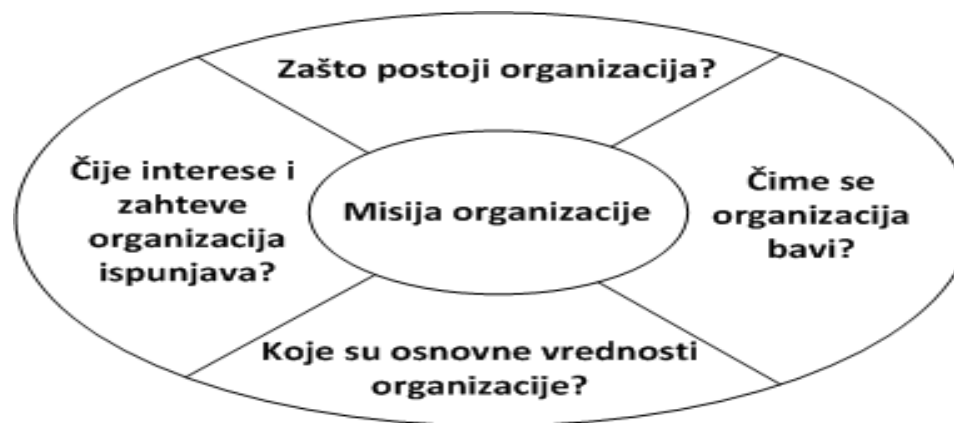
ISO 9001: 2015 - struktuiranje QMS

ISO 9001: 2015 i misija organizacije

- **Misija organizacije** predstavlja listu težnji uticajnih stejkholdera koji organizaciji služi i/ili koje organizacija opslužuje
- pod misijom preduzeća obično se podrazumeva **razlog ili svrha postojanja preduzeća**
- max 1- 2 strane, najčešće nekoliko rečenica
- Kriterijumi koji bi trebalo da budu uključeni u samu formulaciju misije organizacije su: osnovna definicija proizvoda ili usluge, definicija kupaca i tržišta, zatim tehnologija, rast i profitabilnost, filozofija preduzeća, odgovornost prema društvu i javni imidž.
- Osnove misije mogu se jednostavno izraziti:
  1. Definisanjem posla. Koji proizvodi i usluge i za koja tržišta i kupce će izgraditi uspeh preduzeća.
  2. Strategijom: Kako i koju strategiju primeniti?
  3. Ciljevima: Za koje rezultate?
  4. Merama performansi: Kako su merene i praćene?
  5. Vrednostima: Vrsta preduzeća koja jesmo i kojoj težimo.

Primer misije organizacije

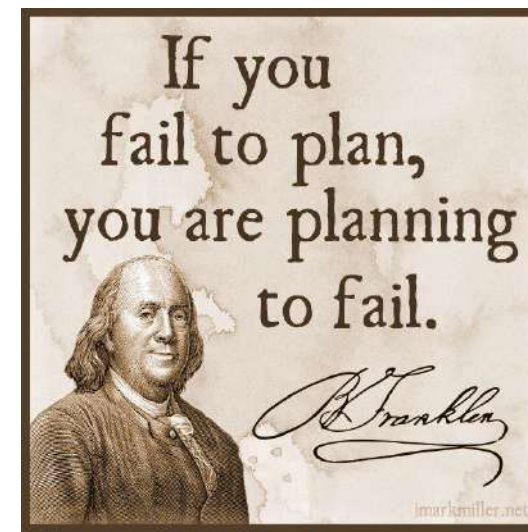

- **Izjava o misiji kompanije ADIDAS:** "ADIDAS GROUP nastoji da bude svetski lider u industriji sportskih proizvoda sa brendovima izgrađenim na vatrenosi za sport i sportski način života. Opređeljeni smo da kontinuirano jačamo svoje brendove i proizvode kako bismo poboljšali svoju konkurentsku poziciju".
- **Izjava o misiji kompanije NOVARTIS** glasi: „*Naša misija je pronalaženje novih načina za poboljšanje i produženje života ljudi. Mi želimo da otkrivamo, razvijamo i uspešno plasiramo inovativne proizvode koji sprečavaju i leče bolesti – kako bismo ublažili patnje i poboljšali kvalitet života. Mi takođe želimo da akcionarima obezbedimo prihod koji odražava izuzetne poslovne rezultate, kao i da adekvatno nagradimo one koji u našu kompaniju ulažu svoje ideje i svoj rad*”.
- Primera radi **izjava o misiji istog XY Fakulteta** može da glasi: “*Svrha postojanja XY Fakulteta je da uvek daje adekvatan odgovor potrebama mlade generacije za visokoškolskim obrazovanjem. U svom radu korišćemo najsavremenije metode koje su na raspolaganju, a za benčmarking partnere biraćemo najbolje u svetu. Studije na Z programu sa kojim smo počeli pri osnivanju XY Fakulteta nikada nećemo napustati*”.
- Da rešimo nerešive probleme inovativnošću. (3M)
- Dati prosečnim ljudima mogućnost kupovine stvari za bogate. (Wal-Mart)
- Da učinimo ljude srećnijima. (Walt Disney)
- Ostvariti užitak u naprednoj i primenjenoj tehnologiji u korist društva (Sony)

ISO 9001: 2015 i vizija organizacije

- IZJAVA O VIZIJI je osnovni poslovni dokument koji se bavi onim što **organizacija teži da bude**.
- Njena svrha je da odredi pogled u budućnost kako bi organizacija stekla posvećenost i ostvarila performanse.
- Kroz viziju se sagledava, na velikoj slici okruženja, pozicija organizacije kroz vremenski horizont u budućnosti.
- Koliko god se od misije zahteva potpuna preciznost, kod vizije se dopušta i “*maštanje*” menadžmenta, šta bi oni želeli da bude. U prilog tome govori da je izjava o viziji definisana od strane najvišeg rukovodstva organizacije u cilju definisanja budućeg stanja, što može biti i san rukovodstva.
- Budući da je izjava o viziji temeljni dokument kojom se postavljaju ciljevi koji se žele postići u narednom periodu, ona predstavlja smernice organizacije u godinama koje dolaze.
- Da bi vizija mogla da usmerava, motiviše i koordinira promenu transformacionog karaktera, potrebne su *strategije, planovi i budžeti*.

Primeri vizije organizacije i strategija

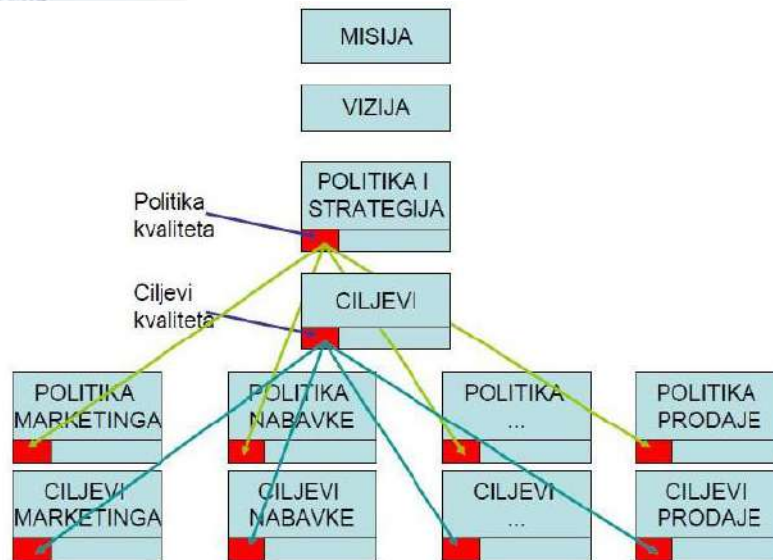

- **Izjava o viziji kompanije ADIDAS:** „Vizija ADIDAS GROUP je „da budemo lideri u dizajnu sa fokusom na izvlačenje najboljeg od sportista sa proizvodima zagarantovanim na globalnom tržištu.“
- **Izjava o viziji kompanije INTEL:** „Doći do milijarde spojenih računara, miliona servera, triliona dolara elektronskog poslovanja širom sveta“.
- **Izjava o viziji kompanije NOVARTIS:** „Naša vizija je da budemo pouzdan lider u u unapređenje pristupa lečenju“.
- 2000. godine 2000 radnji. (Starbucks).
- Postati najveći svetski distributer tekstila.
- Strategija dolazi od starogrčke reči *strategos* što znači "vođenje vojske" (grč. stratos: vojska, ago: voditi, strategos: vojskovođa). Vremenom je izgubljeno to prvobitno značenje, i koristi se da bi se označilo postupanje usmereno ka ostvarivanju određenog cilja nakon dužeg planiranja. Prema tome, **STRATEGIJA se najčešće definiše kao način ili vodič kojim se određuje kretanje organizacije u budućnost, ka određenim ciljevima u budućnosti.**

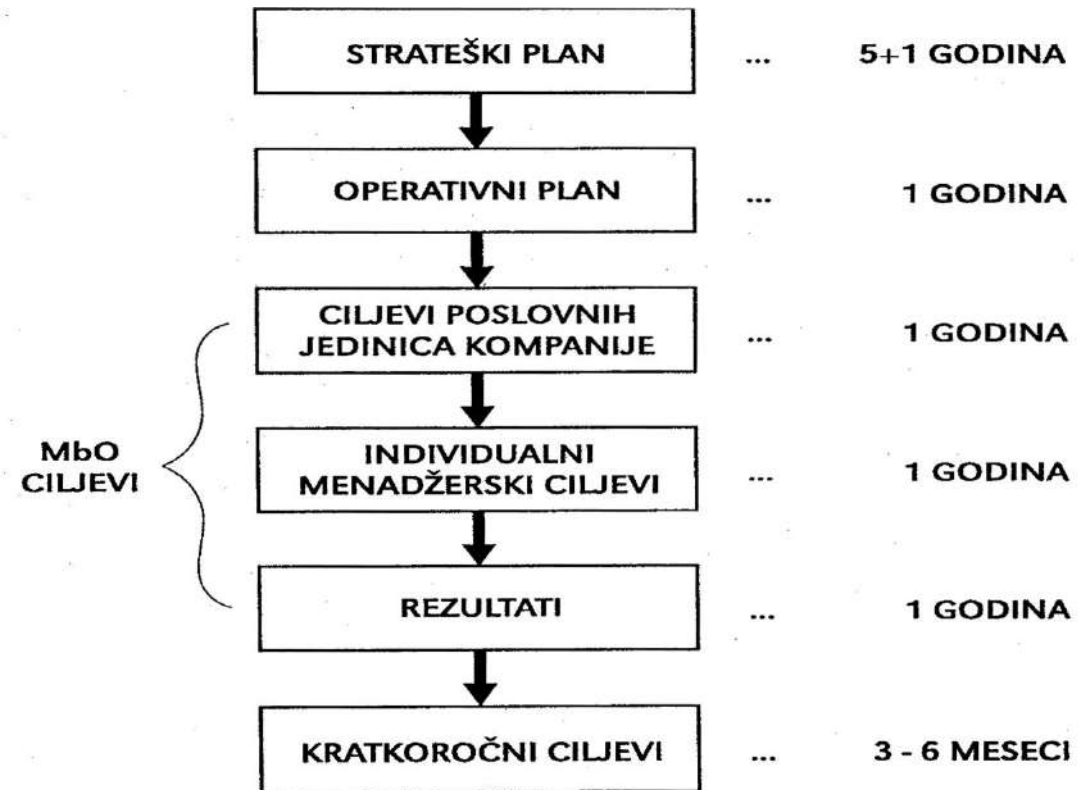
Hijerarhija izjava o preduzeću

ISO 9001:2015 i strategijski ciljevi organizacije

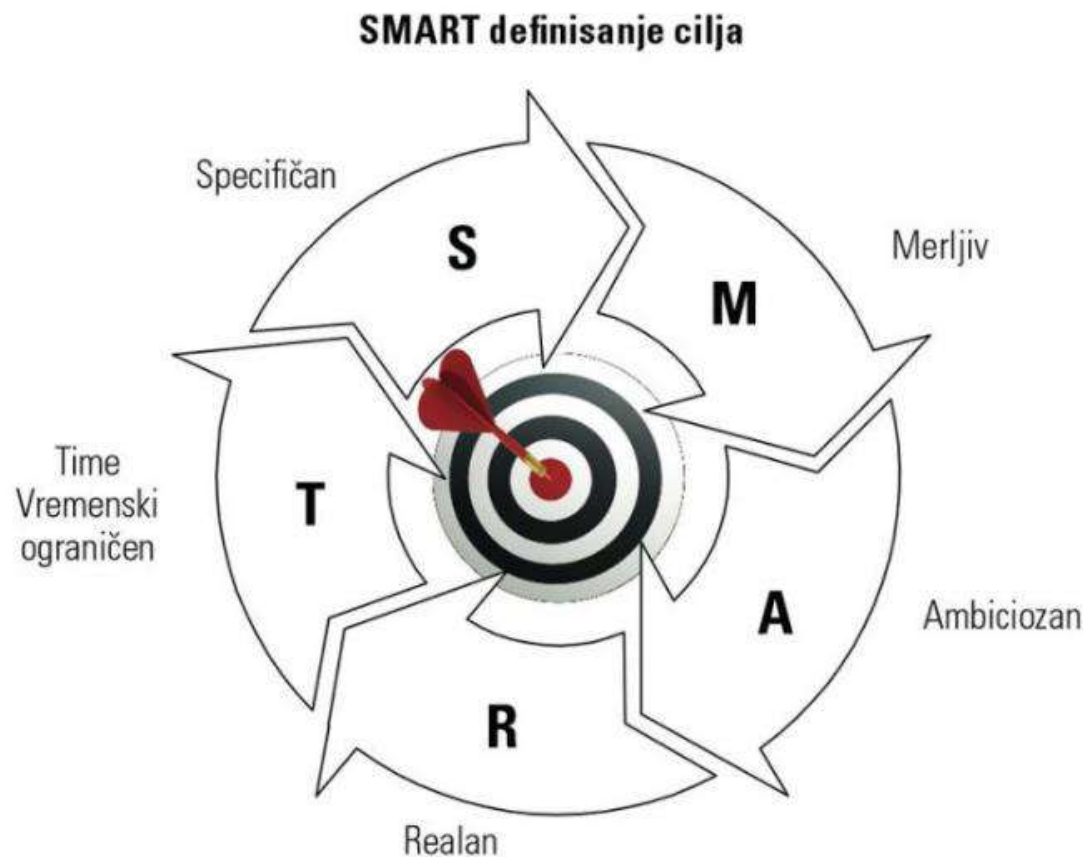

- Strategijski ciljevi predstavljaju rezultate koji se očekuju od ostvarenja određenih strategija.
- Strategije predstavljaju akcije koje treba preduzeti za postizanje dugoročnih ciljeva.
- Strategijski ciljevi moraju biti formulisani na način da odgovori na dva jednostavna pitanja: Koliko? Do kada?
- Organizacija mora znati koji nivo poboljšanja želi da ostvari, kao i koliko je vremena potrebno za postizanje utvrđenih ciljeva.
- Vremenski okvir za ciljeve i strategije treba da bude konzistentan, obično od pet do deset godina.

ISO 9001:2015 i strategijski ciljevi organizacije

- Prema trajanju strategijski ciljevi se dele na: kratkoročne, srednjoročne i dugoročne, a prema vrsti dele se na: osnovne (opšte) i posebne (specifične).
- SMART pristup definisanju ciljeva
- **primer** Market share od 15% u kategoriji vozila M815 u Beogradu do kraja trećeg kvartala 2024. godine.

ISO 9001 MF - primer

Мисија

Своју мисију Машински факултет остварује наставним, научним и стручним радом и истраживањем, развојем и иновирањем, метода и поступака у своме образовно-научном раду, условљеним достигнућима науке и потребама уже и шире околине, са циљем задовољења потреба студената, запослених, индустрије и друштва у целини.

Мисија Машинског факултета обухвата активности у области образовања, истраживања, међународне сарадње и сарадње са привредом.

Своју сврху постојања Факултет остварује одговарајућом СТРАТЕГИЈОМ ДЕЈСТВА, која садржи савремене принципе и процедуре за остваривање мисије, засноване на изврности.

Ефикасно и ефективно остваривање сврхе постојања, стратегије дејства и стандарда понашања запослених, Факултет остварује сталним иновирањем РАЦИОНАЛНИХ ПРОЦЕДУРА, који обезбеђују успешан рад и развој, у датом времену и условима, као и МОРАЛНИМ ПРИНЦИПИМА, чији је задатак обезбеђење успешног развоја и рада у будућности.

МИСИЈОМ су постављене основе које усмеравају укупан и потребан напор запослених у остваривању ефеката потребних за успешан рад и развој Машинског факултета, као врхунске образовно-научне институције за област инжењерства.

Визија

Визију Машинског Факултета заснована је на дугорочној политици и циљевима у развоју ефективности, ефикасности и рационалности остваривања МИСИЈЕ.

Савремени научни, технички и технолошки ниво процеса рада и пословања, конкурентан развијеним земљама у свету, доприноси сталном повећању укупног квалитета процеса рада на Факултету, бенефита и животног стандарда на нивоу земаља развијеног и богатог света.

Машински факултет своју образовну, научну и примењиво-истраживачку мисију реализује применом најбоље светске праксе у овим областима.

Бити део друштва изврних је визија Машинског факултета.

	УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ, БЕОГРАД ул. Краљице Марије 16	
ПОЛИТИКА КВАЛИТЕТА		
Машински факултет, на основу расположиве опреме, савремене технологије, процедура организације и управљања, истраживачких, педагошких и лабораторијских капацитета, остварује научни, стручни и примењени квалитет на високом нивоу. Увек, у целисти испуњавајући захтеве околине у процесима истраживања, образовања и успешне примене научних достигнућа у процесима и методама рада и пословања Машинског факултета тежи да обезбеди поверење и задовољство својих услуга. Машински факултет управља квалитетом образовања, истраживања, међународне сарадње и услуге сарадње са привредом. Основни принципи на којима се заснива политика квалитета Машинског факултета су:		
1. Квалитет је стална одговорност и трајна брига руководства и свих запослених за испуњење свих захтева корисника према ИСО 9001:2015. 2. Процес изградње система квалитета је усмерен на: - стално откривање недостатака у процесу рада и унапређење процеса у свим функцијама, свим организационим јединицама и на свим радним местима Машинског факултета, и - стално иновирање процеса рада, у складу са достигнућима науке и струке, 3. Критеријуми изградње система квалитета су: - обављање задатака свих запослених на најбољи начин у току времена рада, - заједнички, тимски рад, са циљем узајамне помоћи при остваривању утврђених циљева квалитета и стварања климе међусобног поштовања и поверења, - стално оспособљавање свих запослених за квалитет и одговорност у раду, и - стално унапређивање партнерских односа са корисницима резултата наставног, научног и стручног рада Факултета, 4. Основна мерила квалитета су: - усаглашеност са достигнућима науке и праксе у свету и захтевима стандарда ИСО 9001:2015, - максималан степен креативности и иновативности у раду на унапређењу система квалитета у процесима рада, - потпуна документованост процеса рада према захтевима стандарда ИСО 9001:2015, - потпуна уџбеничка обезбеђеност наставних процеса, - остварен висок ниво ефективности, квалитета и рационалности у процесу рада, и - максимална одговорност наставника за научни, едукативни и каријерни развој студената. У реализовању Политике квалитета Машински факултет остварује блиску и коректну сарадњу са научним институцијама и корисницима резултата наставног, научног и стручног рада Машинског факултета. Сви учесници у процесима рада Машинског факултета су одговорни за: - позитиван и одговоран став према квалитету свога рада, - примену достигнућа науке у своме раду и бригу о опреми, - непрекидно иновирање и унапређење квалитета процеса рада, - придржавање и примену усвојених докумената система квалитета, дајући, својом креативношћу, допринос унапређењу система квалитета и процеса рада, и - развој културе квалитета и имиџа факултета у духу утврђене политике Машинског факултета.		
Визија Машинског факултета је: БИТИ ДЕО ДРУШТВА ИЗВРСНИХ! Београд, април 2018. године Декан Проф. др Радивоје Митровић		

Универзитет у Београду - Машински факултет

Пословођење

Декан

Декански колегијум - шири састав

Декански колегијум - уни састав

Продекани

Руководилац ОАС

Руководилац МАС

Руководилац ДАС

Координатор односа са СМБ

Деканат/Шеф кабинета

Пословне секретаре
Лиценцираног
Писарског
Службених за управљачке
и административне
Самосталне стручне јединице
Београдске за остале делатности

Секретар факултета

Послови неставне делатности

Руководиоци сектора/шефови служби/центра

1. СЕКТОР ЗА ПОДРШКУ НАСТАВИ
• Служба за студентске послове
• Сектор за информатичко-компјутеризоване технологије
• Кабинет

2. СЕКТОР ЗАДНИЧКИХ ПОСЛОВА
• Сектор за
• Служба јавних набавки
• Служба финансијско-статистичког пословања и пративозачарног пословања
• Служба инвентаризације и пословања подржавања

3. СЕКТОР ФИНАНСИЈСКО-МАТЕРИЈАЛНИХ ПОСЛОВА
• Служба финансија и финансијског пословања
• Служба за пословно пословање

4. СЕКТОР ЗА РАЗВОЈ И КВАЛИТЕТ
• Сектор за квалитет и акредитацију
• Сектор за пословно пословање
• Студентски центар истраживачког и стручног пословања

Шефови катедри

Катедра

Наставно истраживачко лабораторије

Руководиоци модула

Модули

Послови стручних органа

Наставно-изучно веће

Изборно веће

Веће докторских студија

Организационе јединице научноистраживачке и стручне делатности

Научно-стручни центри

• Центар за формирање истраживачког пословања
• Центар за пративозачарно пословање
• Центар за обуку особља у пословању

Истраживачко-стручне лабораторије

Руководиоци акредитованих организационих јединица

Акредитоване организационе јединице

Послови наставно-научне, научноистраживачке и стручне делатности

P.B.	Назив циља	Одговоран за његову реализацију	Потребни ресурси	Рок реализације	Вредновање резултата
1.	Број пријављених кандидата на прву годину већи за 2% у односу на 2019	Продекан за наставну делатност	Процедура реализације пријемног испита – Q2.OB.001	Јун 2020	Према Процедуре – Q2.OB.001
2.	Просечна оцена уписаних студената у прву годину, већа од 4.25	Продекан за наставну делатност	Процедура реализације пријемног испита – Q2.OB.001	Јун 2020	Према Процедуре – Q2.OB.001
3.	Просечна оцена задовољства студената, већа од 4.30.	Продекан за наставну делатност	Процедура Планирање и реализације наставног процеса – Q2.OB.002 Упутство за Мерење и анализу задовољства корисника - Q3.OB.001	Децембар 2020	Према Процедуре – Q2.OB.002 Према Упутству – Q3.OB.001
4.	Просечна оцена задовољства корисника услуга (спољних/унутрашњих), већа од 4.25.	Координатор највишег руководства	Упутство за Мерење и анализу задовољства корисника - Q3.OB.001	Децембар 2020	Према Упутству – Q3.OB.001
5.	Повећање "просечне" пролазности на свим годинама студија од 2% у односу на 2019.	Продекан за наставну делатност	Процедура Планирање и реализације наставног процеса – Q2.OB.002	Децембар 2020	Према Процедуре – Q2.OB.002
6.	Број обука за QMS у 2020. – 1.	Координатор највишег руководства	Процедура Обука запослених – Q2.PP.008	Децембар 2020	Према Процедуре – Q2.PP.008
7.	Број интерних провера за QMS – 1.	Координатор највишег руководства	Процедура Интерне провере QMS-а – Q2.QM.002	Новембар 2020	Према Процедуре – Q2.QM.002
8.	Број Националних Пројеката у 2020 – 20.	Продекан за научно истраживачку делатност	Q2.IS.001 – Процедура Планирање и праћење научно – истраживачких пројеката – Q2.MS.001	Децембар 2020	Према Процедуре – Q2.MS.001
9.	Број Пројеката сарадње са привредом – 25	Продекан за научно истраживачку делатност	Процедура Планирање и праћење сарадње са привредом – Q2.IS.002	Децембар 2020	Према Процедуре – Q2.IS.002

ISO 9001 MF – primer karte procesa

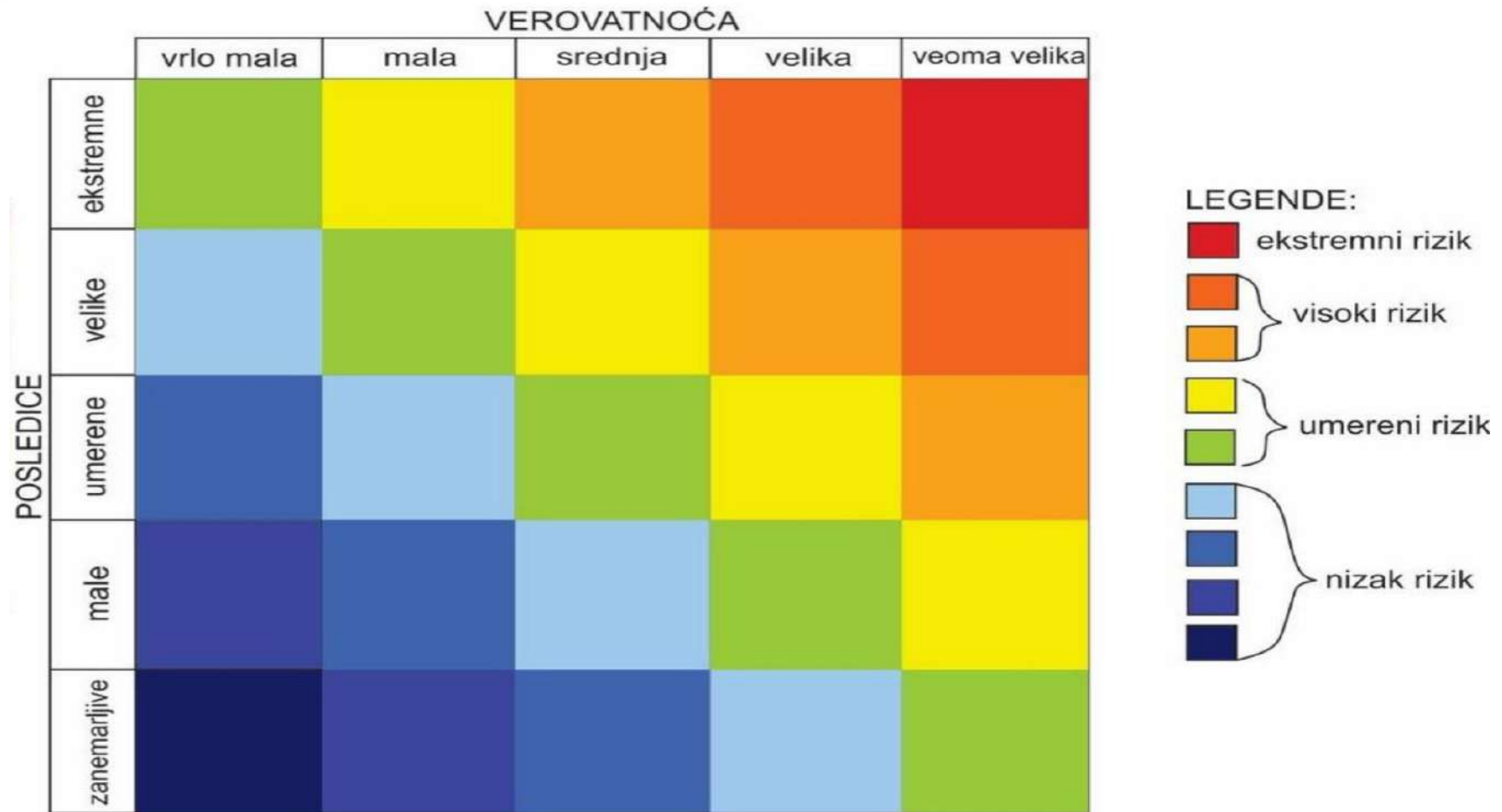
		УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ, БЕОГРАД, ул. Краљице Марије 16				
КАРТА ПРОЦЕСА Процедура:						
Власник процеса:						
УЛАЗ ЗА ПРОЦЕС						
Назив улаза			Документ за процес			
ПРОЦЕС						
Процеси (процедуре)	Документ где је описан процес		Веза са другим процесима			
ИЗЛАЗ ИЗ ПРОЦЕСА						
Назив излаза		Корисник		Очекивања корисника		
ПАРАМЕТРИ ПРОЦЕСА И УПРАВЉАЊЕ ПРОЦЕСОМ						
Параметри процеса		Циљна вредност		Евидентира		
РИЗИЦИ И ПРИЛИКЕ У ВЕЗИ ОДВИЈАЊА ПРОЦЕСА						
Назив ризика-прилике	Ниво ризика	Последица ризика-прилике	Мере које се односе на ризике-прилике	Одговоран за мере	Вредновање ефективности мера	
					Ко	Када

Напомена:

Градација нивоа ризика – матрица ризика 5×5

- Za ključni proces uraditi kartu procesa uz primenu matrice rizika ....

ISO 9001 MF – primer matrice rizika

- Za ključni proces uraditi kartu procesa uz primenu matrice rizika ....